



**Princippet om forbud mod kumulation af retsforfølgelser kan være til hinder for, at en person, der er omfattet af en INTERPOL-indberetning, anholdes i Schengenområdet og i Den Europæiske Union.**

*Dette er tilfældet, når de kompetente myndigheder har fået kendskab til en endelig retsafgørelse, hvorved det fastslås, at dette princip finder anvendelse, og som er truffet i en stat, der er part i Schengenaf-talen, eller i en medlemsstat.*

Efter anmodning fra USA og på grundlag af en arrestordre udstedt af dette lands myndigheder offentliggjorde Den Internationale Kriminalpolitiorganisation (herefter »INTERPOL«) i 2012 et efterlysningsblad (rødt hjørne) vedrørende WS, der er tysk statsborger, med henblik på en eventuel udlevering af ham. Når en person, der er genstand for et sådant efterlysningsblad, lokaliseres i en medlemsstat i INTERPOL, skal denne medlemsstat principielt foretage en midlertidig anholdelse af personen eller overvåge eller begrænse dennes rejser.

Ifølge den forelæggende ret var der imidlertid allerede før offentliggørelsen af dette efterlysningsblad (rødt hjørne) blevet indledt en undersøgelsesprocedure vedrørende de samme strafbare handlinger som dem, der lå til grund for efterlysningsbladet, mod WS i Tyskland. Denne procedure blev endeligt afsluttet i 2010, efter at WS havde betalt et pengebeløb i overensstemmelse med en særlig bilæggelsesprocedure, som er fastsat i tysk strafferet. Efterfølgende meddelte Bundeskriminalamt (forbundskriminalpoliti, Tyskland) INTERPOL, at det som følge af denne tidligere procedure var af den opfattelse, at princippet *ne bis in idem* fandt anvendelse i den foreliggende sag. Dette princip, der er fastsat i såvel artikel 54 i konventionen om gennemførelse af Schengenaf-talen<sup>1</sup> som i artikel 50 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«), forbyder bl.a., at en person, over for hvem der er afsagt endelig dom, retsforfølges på ny for den samme lovovertrædelse.

I 2017 anlagde WS sag mod Tyskland ved Verwaltungsgericht Wiesbaden (forvaltningsdomstolen i Wiesbaden, Tyskland) med påstand om, at denne medlemsstat tilpligtedes at træffe de foranstaltninger, der var nødvendige for at trække det nævnte efterlysningsblad (rødt hjørne) tilbage. I denne henseende påberåbte WS sig, ud over en tilsidesættelse af princippet *ne bis in idem*, en tilsidesættelse af sin ved artikel 21 TEUF sikrede ret til fri bevægelighed, for så vidt som han ikke kunne rejse til en stat, der er part i Schengenaf-talen, eller til en medlemsstat uden at risikere at blive anholdt. Han var ligeledes af den opfattelse, at som følge af disse tilsidesættelser var behandlingen af hans personoplysninger, der var indeholdt i efterlysningsbladet (rødt hjørne), i strid med direktiv 2016/680 om beskyttelse af personoplysninger i straffesager<sup>2</sup>.

Det var i denne sammenhæng, at Verwaltungsgericht Wiesbaden besluttede at forelægge Domstolen et spørgsmål om anvendelsen af princippet *ne bis in idem* og nærmere bestemt om

<sup>1</sup> Konventionen om gennemførelse af Schengenaf-talen af 14.6.1985 mellem regeringerne for staterne i Den Økonomiske Union Benelux, Forbundsrepublikken Tyskland og Den Franske Republik om gradvis ophævelse af kontrollen ved de fælles grænser, der blev undertegnet i Schengen (Luxembourg) den 19.6.1990 og trådte i kraft den 26.3.1995 (EFT 2000, L 239, s. 19) (herefter »gennemførelseskonventionen«).

<sup>2</sup> Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/680 af 27.4.2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med kompetente myndigheders behandling af personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA (EUT 2016, L 119, s. 89).

muligheden for at foretage en midlertidig anholdelse af en person, der er genstand for et efterlysningsblad (rødt hjørne), i en situation som den omhandlede. Såfremt det nævnte princip fandt anvendelse, ønskede den forelæggende ret endvidere oplyst, hvilke konsekvenser dette har for medlemsstaternes behandling af de personoplysninger, som er indeholdt i et sådant efterlysningsblad.

I sin dom afsagt af Store Afdeling fastslog Domstolen, at gennemførelseskonventionens artikel 54 og artikel 21, stk. 1, TEUF, sammenholdt med chartrets artikel 50, skal fortolkes således, at bestemmelserne ikke er til hinder for, at myndighederne i en stat, der er part i Schengenaf-talen, eller myndighederne i en medlemsstat efter anmodning fra en tredjestat foretager en midlertidig anholdelse af en person, som er omfattet af et efterlysningsblad (rødt hjørne) offentliggjort af INTERPOL, medmindre det i en endelig retsafgørelse truffet i en stat, der er part i denne aftale, eller i en medlemsstat er godtgjort, at der over for denne person allerede er afsagt endelig dom i en stat, der er part i nævnte aftale, eller i en medlemsstat for de samme strafbare handlinger som dem, der udgør grundlaget for det nævnte efterlysningsblad (rødt hjørne). Domstolen fastslog ligeledes, at bestemmelserne i direktiv 2016/680, sammenholdt med gennemførelseskonventionens artikel 54 og chartrets artikel 50, skal fortolkes således, at de ikke er til hinder for en behandling af de personoplysninger, som er indeholdt i et efterlysningsblad (rødt hjørne) udsendt af INTERPOL, så længe det ikke ved en sådan retsafgørelse er blevet godtgjort, at princippet *ne bis in idem* finder anvendelse for så vidt angår de strafbare handlinger, hvorpå dette efterlysningsblad er støttet, og forudsat at en sådan behandling opfylder de i direktivet fastsatte betingelser.

#### Domstolens bemærkninger

Domstolen bemærkede indledningsvis, at princippet *ne bis in idem* kan finde anvendelse i en situation som den omhandlede, dvs. i en sammenhæng, hvor der er blevet vedtaget en afgørelse, hvorved en straffesag er blevet endeligt indstillet mod den berørte persons opfyldelse af visse betingelser, herunder betaling af et pengebeløb fastsat af anklagemyndigheden.

Efter denne præcisering fastslog Domstolen for det første, at gennemførelseskonventionens artikel 54, chartrets artikel 50 og artikel 21, stk. 1, TEUF ikke er til hinder for en midlertidig anholdelse af en person, som er omfattet af et efterlysningsblad (rødt hjørne) fra INTERPOL, så længe det ikke er godtgjort, at der er afsagt endelig dom over denne person i en stat, som er part i Schengenaf-talen, eller i en medlemsstat for de samme strafbare handlinger som dem, der ligger til grund for efterlysningsbladet (rødt hjørne), og at princippet *ne bis in idem* derfor finder anvendelse.

Domstolen anførte i denne henseende, at når anvendeligheden af princippet *ne bis in idem* forbliver usikker, kan en midlertidig anholdelse udgøre et nødvendigt skridt med henblik på at foretage den nødvendige kontrol og samtidig undgå, at den pågældende person flygter. Denne foranstaltning er herefter begrundet i det legitime formål om at undgå straffrihed for den pågældende. Når anvendelsen af princippet *ne bis in idem* derimod er blevet fastslået ved en endelig retsafgørelse, er både den gensidige tillid mellem de stater, der er parter i Schengenaf-talen, og retten til fri bevægelighed til hinder for en sådan midlertidig anholdelse eller for opretholdelsen af denne anholdelse. Domstolen præciserede, at det påhviler de stater, der er parter i Schengenaf-talen, og medlemsstaterne at sikre adgang til retsmidler, der gør det muligt for de berørte personer at opnå en sådan afgørelse. Den forelæggende ret bemærkede endvidere, at når en midlertidig anholdelse er uforenelig med EU-retten på grund af anvendelsen af princippet *ne bis in idem*, vil en medlemsstat i INTERPOL, som afstår fra at foretage en sådan anholdelse, ikke tilsidesætte de forpligtelser, der påhviler den i egenskab af medlem af denne organisation.

Hvad for det andet angår spørgsmålet om de personoplysninger, der er indeholdt i et efterlysningsblad (rødt hjørne) fra INTERPOL, anførte Domstolen, at enhver aktivitet, som disse oplysninger gøres til genstand for, såsom registreringen heraf i en medlemsstats efterlysningsdatabaser, udgør »behandling«, der er omfattet af direktiv 2016/680<sup>3</sup>. Endvidere fastslog Domstolen dels, at denne behandling forfølger et legitimt formål, dels at den ikke kan

---

<sup>3</sup> Jf. artikel 2, stk. 1, og artikel 3, nr. 2), i direktiv 2016/680.

anses for ulovlig med den begrundelse alene, at princippet ne bis in idem kan finde anvendelse på de strafbare handlinger, hvorpå efterlysningsbladet (rødt hjørne) er støttet<sup>4</sup>. Denne behandling foretaget af medlemsstaternes myndigheder kan i øvrigt vise sig at være nødvendig netop med henblik på at kontrollere, om det nævnte princip finder anvendelse.

Under disse omstændigheder fastslog Domstolen ligeledes, at direktiv 2016/680, sammenholdt med gennemførelseskonventionens artikel 54 og chartrets artikel 50, ikke er til hinder for behandling af de personoplysninger, der er indeholdt i et efterlysningsblad (rødt hjørne), så længe det ikke ved en endelig retsafgørelse er blevet fastslået, at princippet ne bis in idem finder anvendelse i den foreliggende sag. En sådan behandling skal imidlertid opfylde de betingelser, der er fastsat i dette direktiv. I denne henseende skal den bl.a. være nødvendig for, at en kompetent national myndighed kan udføre en opgave med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner<sup>5</sup>.

Når princippet ne bis in idem derimod finder anvendelse, er det ikke længere nødvendigt at registrere de personoplysninger, der er indeholdt i et efterlysningsblad (rødt hjørne) fra INTERPOL, i medlemsstaternes efterlysningsdatabaser, eftersom den pågældende person ikke længere kan gøres til genstand for strafforfølgning for de strafbare handlinger, der er omfattet af det nævnte efterlysningsblad, og følgelig ikke længere kan anholdes på grundlag af disse handlinger. Det følger heraf, at den pågældende person skal kunne anmode om sletning af vedkommendes oplysninger. Hvis denne registrering imidlertid opretholdes, skal den ledsages af en angivelse af, at den pågældende person på grund af princippet ne bis in idem ikke længere kan retsforfølges i en medlemsstat eller i en stat, der er part i Schengenaf-talen, for de samme strafbare handlinger.

---

**BEMÆRKNING:** Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retstvist. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse, der på tilsvarende måde er bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

---

*Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.*

*[Dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.*

*Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127*

---

<sup>4</sup> Jf. artikel 4, stk. 1, litra b), og artikel 8, stk. 1, i direktiv 2016/680.

<sup>5</sup> Jf. artikel 1, stk. 1, og artikel 8, stk. 1, i direktiv 2016/680.